

Ohjaustyö ja nuorten toimintavalmiudet kesätyöjaksolla

Minna Vilkman & Mira Kalalahti

Tässä abstraktissa kuvaan tekeillä olevaa suomenkielistä tutkimusartikkeliamme, itsereflektiotani tutkijana sekä nuorisotyön hanketta, jota artikkelimme käsittelee. En tee syväsukellusta teoriataustaan, vaan toivon herättäväni työryhmässä keskustelua ja antavani vertaistukea samankaltaisten kysymysten kanssa painiskeleville. Tutkimusaineisto on kerätty touko-elokuussa 2023 ja se koostuu nuorten havainnoinnista koulussa ja kesätyöjaksolla sekä hankkeessa toimivien kolmen työntekijän haastatteluista.

Järjestö tarjosi nuorille kouluissa tapahtuvan nivelvaiheen ohjauksen lisäksi mahdollisuuden kolmen viikon kesätyöjaksolle, johon tutkija kutsuttiin havainnoimaan koko ajaksi. Kesätyöjakso osui tarkoituksellisesti ajankohdalle, jolloin yhteishakuvalinnat julkistettiin ja nuorille tarjottiin mahdollisuus esimerkiksi vahvistaa opiskelupaikka yhdessä työntekijän kanssa tai keskustella toisen asteen opinnoissa askarruttavista asioista. Työelämään ja työntekoon opastamisen lisäksi Kesäsetelillä toteutettava työjakso tarjosi tietoa verokortista, työsopimuksesta ja -todistuksesta sekä työelämän pelisäännöistä. Ohjauksellinen toimintamalli vahvisti nuorten toimintavalmiuksia (esim. Tani, Kiilakoski & Honkatukia 2019) useilla elämän osa-alueilla sekä valmisti heitä toisen asteen opintoihin.

Tutkijana toimiminen vei lähelle nuoria, ja monet lähestyivät minua kuin yhtä työntekijöistä. Kävin keskusteluita niin ylioppilaskirjoituksista, e-pillereistä kuin isoveljen tekemästä pahasta jauhelihakastikkeesta. Minulle näytettiin breakdance-liikkeitä ja sanottiin ”älä mummo ragee”. Hankkeen työntekijä sanoi pitävänsä minua luontevana osana porukkaa. Kuitenkin tutkijana täytyy pystyä myös näkemään hiertymiä ja ristiriitoja sekä analysoimaan ohjauksen paikkoja. Kun nuoret kävivät kanssani henkilökohtaisia keskusteluita, pohdin, kirjoittaisinko ne osaksi tutkimusta. Tietenkin voisin kiillottaa tutkijan kilpeäni osoittamalla, kuinka syvällisiä keskusteluita kävin, mutta toisaalta tämä olisi räikeässä ristiriidassa nuorisotyön eetoksen ja lähtökohtien kanssa. Kun nuorisotyön lähtökohta on nuorena ja tämän toimintavalmiuksien edistämisenä, minun on tutkijana yhtäältä mukauduttava osaksi toimintaympäristöä ja toisaalta säilytettävä

tutkimuksen tavoitteet mielessäni. Tarkastelin epämuodollista, koulun ulkopuolista ohjausta sekä nuorten käyttäytymistä ympäristössä, joka on tavallaan muodollinen (työelämä) ja samalla elää jatkuvasti nuorten lähtökohdista käsin (nuorisotyö). Huomasin, että intuitio ja moraalinen kompassi olivat parhaat tavat navigoida iholle tulevassa intensiivisessä ympäristössä, jossa oli välillä allergialääkkeet hukassa, ruohonleikkuri rikki tai hyttysset pistivät.